

Interessant rejse ind i hjertet af Ekstra Bladet

Ekstra Bladet pakker sammen sidste dag på Folkemødet 2016. Foto: Finn Årup Nielsen/Wikimedia Commons

Bjarke Larsen 15.03.2022

MEDIEKLUMMEN // BOGANMELDELSE – Ny bog giver et spændende indblik i, hvordan nogle af Ekstra Bladets største afsløringer er blevet til. Men bogens påstande om en presse, der ”villigt lader sig manipulere” af politikere og andre magtmennesker, er for bombastiske til at være interessante.

Bag forsiden. Medier, Magt & Messershit

Af Poul Madsen

Politikens forlag. 271 sider

[Udkommer i dag](#)

”Det er smudspressen, der holder demokratiet rent.”

Citatet stammer fra den nu afdøde, socialdemokratiske minister, Erling Olsen, og det er naturligvis med i bogen *Bag forsiden*, hvor Poul Madsen ser tilbage på sine 14 år som chefredaktør på Ekstra Bladet. Det er blevet til en letlæst og velskrevet bog i klassisk Ekstra Blads-stil: korte sætninger, lavt lixtal og en grundfæstet overbevisning om altid at have ret.

Det var et brud på grundreglen om, at man som journalist skal beskrive virkeligheden, men at man ikke må blive en del af en sag og aktivt påvirke forløbet

Det meste af bogen består af en række selvstændige kapitler, hvor Poul Madsen, som bogens titel siger, tager læseren med bag om nogle af de mest kendte forsider og afsløringer i hans tid, og fortæller om de overvejelser, man gjorde sig på redaktionen. Både de journalistiske metoder, man brugte for at skaffe den afgørende dokumentation for historierne, og de etiske diskussioner – f.eks. om man kunne tillade sig at rode i daværende miljøminister Karen Ellemanns private skraldespand for at se, om hun sorterede sit eget affald og minimerede madspild, sådan som hun påstod offentligt.

Da ministerens private skraldespand stod helt ud til offentlig vej, besluttede man at gøre det og fandt ud af, at Ellemann ikke levede op til det, hun påstod. For Poul Madsen er det et kerneeksempel på det, han ser som en af Ekstra Bladets vigtigste opgaver: at afsløre hykleri og dobbeltmoral hos magthaverne.

Betalte honorar til pirater

Indblikket i de redaktionelle overvejelser er interessant og til tider tankevækkende, men der er ikke mange egentlige nyheder eller afsløringer, hvis man i forvejen kender de interne arbejdsgange på et stort medie. I så fald er det mest spændende de etiske og journalistiske overvejelser om, hvor langt man kan gå for at skaffe en historie i hus.

Den største afsløring ligger i beskrivelsen af den langstrakte kampagne, Ekstra Bladet førte for at få frigivet to danske sømænd, der i over to år sad fanget hos somaliske pirater. Her fortæller Poul Madsen, at han sagde ja til at betale ”et par tusinde kroner” for at få nogle pirater til at eskortere de to sømænd de sidste kilometer til stranden, hvor danske frømænd stod parat til at bringe dem ud af landet.

En lige så hård kamp foregik både i forhold til medarbejderne, hvor en hård kærne indædt modsatte sig alle forandringer, og ledelsen, som han fik et ”tiltagende anstrengt” forhold til

Det var et brud på grundreglen om, at man som journalist skal beskrive virkeligheden, men at man ikke må blive en del af en sag og aktivt påvirke forløbet. Men situationen var så speciel og de to gidslers helbred så påvirket, at det virkede – og virker – som den eneste rigtige beslutning.

I løbet af bogen kommer Poul Madsen på tilsvarende vis omkring de forkætrede massage-annoncer, side 9-pigen og en række af de store afsløringer, som f.eks. Lars Løkkes mange tvivlsomme bilag og Morten Messerschmidts pengemisbrug i EU. Her er man godt underholdt.

En hård kamp for at forandre

I andre kapitler beskriver Poul Madsen det langstrakte, hårde arbejde med at lægge avisen om fra at være en papiravis med et kraftigt faldende oplag – fra knap 100.000 på hverdage i 2007, hvor han tiltrådte, til 20.000 i 2021, da han stoppede. I de mellemliggende år lykkedes det i hård kamp med B.T. at gøre ekstrabladet.dk til Danmarks største online nyhedssite, der gav overskud.

En lige så hård kamp foregik både i forhold til medarbejderne, hvor en hård kerne indædt modsatte sig alle forandringer, og ledelsen, som han fik et ”tiltagende anstrengt” forhold til, da Stig Ørskov i 2014 blev direktør for JP/Politikens Hus. Ifølge Madsen fokuserede Ørskov udelukkende på at tjene penge her og nu og havde ikke forståelse for behovet for at investere i at udvikle f.eks. videodelen.

Unuanceret kritik af andre medier

Svagest er bogen der, hvor Poul Madsen skriver om andre medier og samspillet mellem journalister, spindoktorer og politikere. Madsen nævner ændringen i 2013 i loven om offentlighed i forvaltningen, der indskrænkede mediernes mulighed for at få indblik i ikke mindst det arbejde, der ligger forud for, at en regering fremsætter et forslag til en ny lov eller en ændring af en eksisterende.

Det er ganske enkelt noget vrøvl, mener jeg. I store medier som Berlingske, Politiken, Jyllands-Posten og Information er der hver dag artikler, der kritisk beskriver, hvad der foregår i såvel regeringen som i de politiske partier

I medieverdenen omtales ændringen konsekvent som ”mørklægningsloven”, og den kritik er jeg, som vist alle andre journalister, enig i, og det ser nu heldigvis ud til, at i hvert fald en del af stramningen ophæves igen. Men det kammer over, når Madsen derpå skriver, at ”... siden er det kun gået yderligere ned ad bakke. Vi står derfor i dag reelt i den situation, at det politiske spinvælde har kvalt offentlighedens mulighed for at kontrollere, hvordan magten udøves. Og medierne lader sig villigt manipulere.”

Det er ganske enkelt noget vrøvl, mener jeg. I store medier som Berlingske, Politiken, Jyllands-Posten og Information er der hver dag artikler, der kritisk beskriver, hvad der foregår i såvel regeringen som i de politiske partier. Også Danmarks Radio og TV2 er godt fremme i skoene. Det har været tilfældet under både Lars Løkke's kaos-styring og Mette Frederiksen's topstyring. Samtidig er der opstået en række medier med det erklærede mål at bedrive ”magtkritik”: Frihedsbrevet, Den Uafhængige, Radio Loud/24syv og Kontrast.

Bogomslag

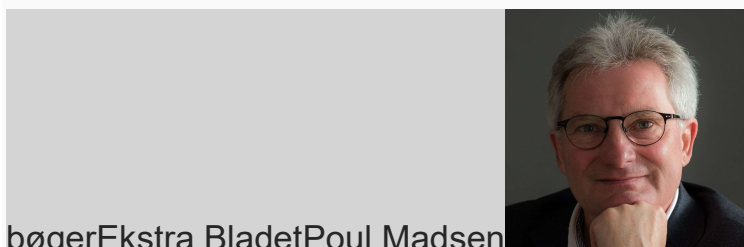
De lyver jo alle sammen

Det er i nogle tilfælde blevet sværere at skaffe oplysningerne, ja – men mulighederne er ikke blevet ”kvalt”, og medierne lader sig ikke ”villigt manipulere”. Tværtimod er begrebet ”magtkritik” blevet en form for rygmarvsrefleks, hvor der skal ses ”magtkritisk” på hvad som helst, hvilket har været med til at skabe en stemning af, at alle politikere lyver hele tiden. Eller i hvert fald ikke siger hele sandheden og er parat til at ændre holdning når som helst, hvis det er taktisk smart.

”Jeg troede, de alle sammen løj. Jeg havde hele tiden lyst til at trække bukserne ned på dem. Og jeg var egentlig ikke interesseret i substansen i politik, jeg ville bare demaskere deres løgne,” som [journalist Knud Brix](#), der har stået bag den succesrige podcastserie ”Genstart”, har fortalt om sin tid som journalist på Ekstra Bladets Christiansborg-redaktion.

Det er en holdning, som undertegnede ofte får indtryk af, er blevet standardholdningen hos mange danske journalister. Det er ikke frugtbart, fordi det øger politikerleden, når enhver nok så lille sag blæses op. Måske er der behov for i højere grad at skelne mellem magtmisbrug, som selvfølgelig skal afsløres og kritiseres hårdt, og almindelig magtudøvelse. Og for at tro på, at politikere faktisk godt kan finde på at sige, hvad de siger, fordi de mener det.

[Læs mere om medier i POV her.](#)

[bøger](#)[Ekstra Bladet](#)[Poul Madsen](#)

Bjarke Larsen

Jeg er forlægger og ejer nicheforlaget Pressto (www.forlaget-pressto.dk), der har specialiseret sig i bøger om børn og unge med diagnoser eller andre udfordringer i hverdagen. Desuden er jeg initiativtager til festivalen Historiske Dage

